

Sanna Othman
Samordningskansliet
Tfn: 063-14 75 86
E-post: sanna.othman@regionjh.se

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Svar på remiss - Ökad insyn i välfärden, SOU 2016:62, Dnr S2016/06178/FS

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen har av Socialdepartementet beretts tillfälle att avge yttrande över Remiss, Ökad insyn i välfärden, SOU 2016:62. Region Jämtland Härjedalen lämnar synpunkter endast på de delar av utredningens förslag som har anknytning till regionens verksamhet, nämligen privata utförare inom den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.

Region Jämtland Härjedalen ser positivt på de ändringar som föreslagits i arbetet med översynen av rättsområdet. Region Jämtland Härjedalen tillstyrker därför utredningens förslag om införande av offentlighetsprincipen för privat utförd, offentligt finansierad hälso- och sjukvård. Region Jämtland Härjedalen tillstyrker dessutom förslaget att meddelarskydd införs för anställda och uppdragstagare inom offentligt finansierad, privat utförd hälso- och sjukvård. Ur demokratisynpunkt stärker förslagen medborgarnas rättsliga möjligheter till insyn och kontroll av allmänna medel på ett tillfredställande sätt.

Region Jämtland Härjedalen gör dock bedömningen att vissa delar av förslagen kräver förtydliganden utöver dem som föreslagits.

Region Jämtland Härjedalen anser att det för arkivansvaret behövs tydlighet gällande vilka handlingar hos de privata aktörerna som hör ihop

med den offentligt finansierade vården och därmed ska anses som allmänna handlingar enligt OSL.

Region Jämtland Härjedalen vill understryka att utredaren behöver förtydliga omfattningen av merarbete och merkostnader, såväl för privata aktörer som för huvudmän. Merkostnaderna bör analyseras ytterligare och regleras enligt finansieringsprincipen.

Synpunkter

Offentlighetsprincipen samt regler kring hantering av allmänna handlingar är ett omfattande rättsområde som kräver stora insatser för att framför allt sekretessbelagda uppgifter ska hanteras rättssäkert.

Region Jämtland Härjedalen är av uppfattningen att det ur demokratisynpunkt är angeläget att medborgarna får tillgång till information om den offentligt finansierade hälso- och sjukvården på lika villkor oavsett om den utförs i privat eller egenregi.

Utifrån betänkandet anser Region Jämtland Härjedalen att det är svårt att avgöra var gränsen går för vilka privata vårdgivare som omfattas. I kapitel 6:4:1 anges en begränsning till undantag för fysiska personer. Fler av de som arbetar enligt Lagen om fysioterapiersättning (LOF) och Lagen om läkarvårdersättning (LOL) har enskilda samverkansavtal men delar lokal och personal i ett gemensamt aktiebolag. Det är otydligt om även dessa omfattas av utredningens förslag.

Region Jämtland Härjedalen önskar här ett förtydligande kring vad utredaren räknar som privat hälso- och sjukvård. Ett förtydligande om exempelvis upphandlad medicinsk service (t.ex. labb och röntgen) omfattas av utredningens förslag.

Precis som det framkommer i betänkandet kan flera privata vårdgivare ha en blandad verksamhet dvs. utföra vård i offentlig regi och samtidigt utföra vård privat utan offentlig finansiering. Där kan det komma att bli svårt att göra en avgränsning av vilka handlingar som ska räknas som allmänna handlingar. Dessa privata aktörer kan även få bidrag till verksamheten från t.ex. länsstyrelser och privatpersoner.

Region Jämtland Härjedalen anser vidare att utredaren behöver förtydliga omfattningen av merarbete och merkostnader, såväl för privata aktörer som för huvudmän. Nya krav som ställs i redan ingångna avtal där en merkostnad tillkommer kan anses som en väsentlig skillnad i uppdraget. Att utredaren påtalar möjligheten att välja om man vill kliva av, kan vara lätt i storstäder där det finns ett stort utbud att välja på. Dock är situationen en annan på små orter, där inga andra alternativ finns.

Ökade administrativa krav på de privata vårdgivarna kommer att leda till ökade krav på kompensation från huvudmännen. Region Jämtland Härjedalens privata utförare i vårdvalet utgörs enbart av små företag och ideella föreningar. Den kompensation de erhåller i Region Jämtland Härjedalen för exempelvis IT, ekonomi- och personaladministrativa system är redan idag bland de högsta i landet. Merkostnaderna bör därför analyseras ytterligare och regleras enligt finansieringsprincipen.

Meddelarskydd

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker förslaget att meddelarskydd införs för anställda och uppdragstagare inom offentligt finansierad, privat utförd hälso- och sjukvård.

Arkiv

Region Jämtland Härjedalen har inget att erinra mot utredningens förslag om att landsting/kommun ska vara arkivmyndighet för privata aktörer. Regionen anser dock att det behöver förtydligas vilka handlingar hos de

privata aktörerna är att se som allmänna och som arkivmyndigheten ska ansvara för.

Region Jämtland Härjedalen vill uttrycka sin oro för att lagförslaget medför en hel del i lagen obesvarade frågor gällande arkivansvaret som arkivmyndighet för privata aktörer. Region Jämtland Härjedalen vill även påtala vikten av att man fastställer att privata utförares handlingar såsom ingående i kommunernas, regionernas och landstingens arkivansvar ska omfattas av samma arkivregler som gäller för kommunernas, landstingens och regionens egna handlingar av samma slag.

Region Jämtland Härjedalen vill också nämna lite om tillsynsansvaret som följer med arkivansvaret. Tillsynsansvaret kommer kräva resurser och personal hos landsting och kommuner utöver redan befintliga resurser. Det ställer krav på tydliga nationella riktlinjer som sedan kan kompletteras med lokala anvisningar. Rätten att utöva tillsyn bör lagfästas liksom yttre gränser för hur denna får gå till.

Region Jämtland Härjedalen menar att det är viktigt att det tydliggörs vilka handlingar som kommer att anses som allmänna hos den privata aktören och som arkivmyndigheten ska ansvara för samt hur kostnadsfördelningen ska ske.

Vidare är Region Jämtland Härjedalen av uppfattningen att landstingens och regionernas merkostnader för bland annat arkivering och tillhandhållande av insyn i handlingar behöver förtydligas och kostnadsberäknas och regleras enligt finansieringsprincipen.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Ann-Marie Johansson

Regionstyrelsens ordförande

Ingela Jönsson
Tf. Regiondirektör